

Les obres de restauració han permès recuperar restes de la pintura medieval del pantocràtor

La portalada de Ripoll torna a fer goig

SÍLVIA OLLER / BÀRBARA JULBE
Ripoll

La restauració de la portalada del monestir de Ripoll ha permès recuperar algunes restes de la pintura medieval del pantocràtor, o Crist en actitud majestàtica, que presideix aquesta obra cabdal de l'art romànic català i que opta a ampliar la llista de meravelles de la Unesco. Un grup de conservadors, coordinats pel Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya, que han participat durant quatre mesos i mig en les feines de neteja i consolidació d'aquesta autèntica Bíblia esculpida en pedra del segle XII –que mesura 11 metres d'ample per 7 d'alçada– han eliminat part de la pintura negra aplicada sobre la pedra i això ha permès posar al descobert restes de la policromia original del rostre del pantocràtor i dels àngels que l'envolten, així com el daurat de la barba i els cabells del Crist. És una de les aportacions més significatives d'uns treballs que van arrencar al mes de setembre i que també han permès consolidar les zones més degradades del monument i eliminar materials afegits.

L'última actuació, que amb el temps s'ha demostrat perjudicial per al grup escultòric, va tenir lloc el 1964 i va consistir a consolidar la pedra amb catorze capes de resina acrílica per protegir-la d'agressi-

PERE DURAN / NORD MEDIA

Des de divendres passat els visitants de Ripoll ja poden admirar la portalada sense les bastides

ons externes. Ara s'ha retirat mitjançant tècniques de làser, microprojectió i acetona part d'aquesta resina, que s'havia ennegrit i acumulava una gran quantitat de brutícia i pols. L'equip de conservadors, però, ha preferit no retirar tota la capa sintètica perquè podria posar en risc l'estabilitat de la pedra.

També s'han eliminat mecànicament, amb martell i escarpa, el guix i pedres utilitzades a final del segle XIX per cohesionar les cornises i reajuntar blocs que s'havien anat separant amb el temps. Els restauradors han unificat aquests espais amb morter de sorra i calç d'un color semblant al de la portada i han

segellat fissures, esquerdes i fractures. Les tasques dutes a terme han permès recuperar la definició del treball escultòric –conté escenes bíbliques, motius vegetals i geomètrics–, que amb la degradació i brutícia acumulada havia perdut llegibilitat. El cost d'aquesta restauració ha estat de 125.000 euros i el seu

finançament ha anat a càrrec del patronat del Monestir de Ripoll, la Diputació de Girona i el Departament de Cultura de la Generalitat.

Un dels conservadors, Rudi Ranesi, explica que encara es mantenen incògnites, com qui és l'autor de la capa de pintura negra de la part central i en quin moment es va

La restauració ha eliminat les capes de resina que es van col·locar el 1964 per protegir la pedra

fer. Ranesi diu que hi ha múltiples hipòtesis, si bé que cap ha estat del tot contrastada: des que es va pintar durant el Barroc perquè els colors medievals s'havien deteriorat i els gustos eren diferents fins que es va intervenir a la part que va quedar més afectada per l'incendi del 1835. Ranesi explica que només s'ha retirat la pintura negra de les zones escultòriques on es conserven policromies i daurats.

Xavier Rudé, membre del Patronat, confia que sigui un reconeixement a la candidatura al Patrimoni Mundial de la Unesco i al mateix temps un suport al turisme cultural. Cada any visiten l'església unes 50.000 persones. ●